

2025-09-22

§ 169 2025.425 KS

**Avvikelser från regler om dygnsvila för personlig assistans -
tillämpningsanvisningar****Ärendebeskrivning**

Kommunstyrelsen beslutade den 1 september 2025, § 155 om generell avvikelse från regler om personlig dygnsvila för personlig assistans. Detta beslut måste upphävas då det inte går att verkställa i och med att det inte följer gällande kollektivavtal.

Kommunstyrelsen behöver därför fatta ett beslut kopplat till initiativärendet som följer gällande kollektivavtal och tillhörande rutiner.

Beredning

Kommunledningskontoret har i skrivelse den 16 september lämnat följande yttrande och förslag till beslut:

Vård- och omsorgsnämnden måste kunna verkställa beslut om avvikelse från regler om dygnsvila för personlig assistans och därför har förvaltningen tagit fram förslag till tillämpningsanvisningar. Tillämpningsanvisningarna ger förutsättningar för en likvärdig tillämpning för beslut i olika assistansärenden.

Beslut om avvikelse kan enligt gällande kollektivavtal bara gälla upp till 12 månader och under denna tid är arbetsgivaren skyldig att undersöka om det finns andra åtgärder som kan vidtas för att förlägga arbetstiden, utan att förnya beslut om avvikelse.

Tillämpningsanvisningarna nedan gäller avsteg från dygnsvila för personlig assistans enligt bilaga J och tydliggör tillfällen där avvikelse kan göras från max 20 timmarspass.

1. Vid helger, storhelger och semesterperioder, då assistansanvändare inte har daglig verksamhet eller sysselsättning.
2. Vid sjukdom hos assistansanvändare då de behöver vara hemma från sin dagliga verksamhet eller sysselsättning.
3. Under en kortare utredningsperiod vid assistansanvändares förändrade mående som kan hänföras till schemaförutsättningar och personalbyten.
4. Vid sjukhusvistelse i de fall assistansanvändare har en komplex diagnos som kräver ingående kunskap om både kommunikation och specifika beteenden vilket kräver närvaro av personliga assistenter.
5. I anslutning till APT och verksamhetsmöte, samt utbildningsdagar.
6. I samband med assistansanvändarens resor.
7. I assistansärenden där vård- och omsorgsnämnden bedömer att ovanstående avvikelser inte är tillräckligt, och där 24 timmarspass i ordinarie schema är enda möjligheten, för att tillgodose den enskilde brukarens rättigheter och friheter som följer av lag och avtal. Undantag för bedömningen ska enligt kollektivavtal vara föremål för MBL-förhandling med berört fackförbund och tillsändas Centrala parter arbetsnämnd, som bevakar att det funnits avtalsgrund för att fråga personalens skydds rättigheter.

2025-09-22

Kommunledningskontoret gör en sammantagen bedömning att tillämpningsanvisningarna ger vägledning i en bedömning i varje enskilt fall och att kollektivavtal följs, samt att detta ligger i linje med det politiska beslutet om att införa avvikelser.

Vid tillämpningen av detta beslut ska beslut fattas i varje enskilt fall. Beslut enligt punkt 1 - 6 beslutas av vård- och omsorgsförvaltningen och beslut enligt punkt 7 beslutas av vård- och omsorgsnämnden.

Förslag till tillämpningsanvisningar har stämts av med lokala fackliga parter, som inte har något att erinra mot förslaget.

Beslutet om avvikelser kommer att gälla i ett år i enlighet med kollektivavtalet.

Kommunledningskontoret föreslår att tillämpningsanvisningarna enligt ovan antas.

Förslag till beslut på sammanträdet

Anton César (S), Anita Hedén Unosson (S), Peter Norlander (S), Anders Julin (S) och Fredrik Bergman (S) föreslår följande tillägg till punkt 7 i förslag till beslut:

Varje skriftlig ansökan från brukare eller brukarens företrädare om arbetspass längre än 20 timmar ska alltid MBL-förhandlas i enlighet med 11 § medbestämmandelagen.

Mötet ajourneras mellan kl. 17 och 17.08.

Anton César (S), Anita Hedén Unosson (S), Peter Norlander (S), Anders Julin (S) och Fredrik Bergman (S) drar tillbaka sitt första tilläggsförslag och lägger istället följande tilläggsförslag till förvaltningens förslag till beslut:

Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att snarast ta fram en rutin som tydliggör ansökningsförfarandet för brukare och deras företrädare. Rutinen ska utgå från den enskildes behov, syfta till att stärka rättssäkerheten och säkerställa likvärdighet i handläggningen samt utformas på ett sådant sätt att inkomna ansökningar och deras utfall kan följas upp. Varje skriftlig ansökan från brukare eller brukarens företrädare om arbetspass längre än 20 timmar ska omfattas av denna rutin.

Beslutsgång

En enig kommunstyrelse beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut med Anton Césars med fleras tilläggsförslag.

2025-09-22

Beslut

1. Tillämpningsanvisningar för avvikelser från regler om dygnsvila för personlig assistans beslutas.
2. Kommunstyrelsen beslutar att vård- och omsorgsnämnden får ansöka om avvikelser i enlighet med detta ärende.
3. Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att snarast ta fram en rutin som tydliggör ansökningsförfarandet för brukare och deras företrädare. Rutinen ska utgå från den enskildes behov, syfta till att stärka rättssäkerheten och säkerställa likvärdighet i handläggningen samt utformas på ett sådant sätt att inkomna ansökningar och deras utfall kan följas upp. Varje skriftlig ansökan från brukare eller brukarens företrädare om arbetspass längre än 20 timmar ska omfattas av denna rutin.

Expedieras till

Vård- och omsorgsnämnden

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Avvikelser från regler om dygnsvila för personlig assistans - tillämpningsanvisningar